

KAP STRATÉGIAI TERV

A 2023 januárjában induló agrártámogatási rendszer összefoglalója

2022. november

Tartalom

➔	KAP Stratégiai Terv, változó agrártámogatási rendszer	3
➔	Interjú dr. Feldman Zsolttal, az Agrárminisztérium mezőgazdaságért és vidékfejlesztésért felelős államtitkárával	3
➔	A KAP Stratégiai Terv intézkedései	9
➔	Közvetlen támogatások – I. pillér	9
➔	Ezek a szabályok fogják meghatározni a gazdálkodók következő éveit – interjú dr. Juhász Anikóval	12
➔	Vidékfejlesztési támogatások – II. pillér	17
➔	Elstartol a terület-megfigyelési rendszer – Interjú Detre Miklóssal	20

KAP Stratégiai Terv, változó agrártámogatási rendszer

Az Európai Bizottság jóváhagyta Magyarországnak a közös uniós agrárpolitika (KAP) 2023 és 2027 közötti időszakára vonatkozó, 8,4 milliárd eurós (mintegy 3400 milliárd forint) stratégiai tervét.

2023-tól a KAP Stratégiai Terv fogja meghatározni a mezőgazdaság és az élelmiszeripar lehetőségeit, fejlődését, beruházásait, az agrárgazdaságban dolgozók megélhetésének biztonságát, ezért ebben az összefoglalóban összegyűjtöttük azokat az információkat, amelyek segítséget nyújthatnak a gazdálkodóknak egy átfogó tájékozódáshoz.

Interjú dr. Feldman Zsolttal, az Agrárminisztérium mezőgazdaságért és vidékfejlesztésért felelős államtitkárával

November elején fogadta el az Európai Bizottság a Magyarország által benyújtott [KAP Stratégiai Tervet](#). Az egyeztetés hosszú hónapokon keresztül tartott, és több mint 400 észrevételt tett a Bizottság, melyek mindegyikével kapcsolatban megszületett az a megoldás, amely az agrártárca szerint vállalható kompromisszumokkal teszi lehetővé az új támogatási rendszer elindulását.

Feldman Zsoltot arról kérdeztük, hogy

- mivel kapcsolatban merültek fel a legkomolyabb viták,
- mikor jelenhetnek meg az új pályázati felhívások, és melyek lesznek az elsők,
- mi változik a pályázatok körüli adminisztrációban,
- és hogy az EU-s pénzek körüli vita lehet-e hatással az agrártámogatási rendszer működésére.

*Dr. Feldman Zsolt, az Agrárminisztérium mezőgazdaságért és vidékfejlesztésért felelős államtitkára –
Fotó: Agrárminisztérium/Pelsőczy Csaba*

A most elfogadott KAP stratégiai terv kapcsán mi volt a legnagyobb kompromisszum, amelyet szükséges volt vállalni a Bizottsággal való megegyezés érdekében?

A Közös Agrárpolitika Stratégiai Tervének tárgyalása hosszú folyamat volt. Az Európai Bizottsággal számos komoly vitát és szakmai egyeztetést tudhatunk magunk mögött. Azonban sikerült érvényesíteni a magyar gazdák érdekeit és az elkövetkezendő időszakban ez a dokumentum meghatározó lesz a magyar mezőgazdaság és élelmiszeripar szempontjából.

A legtöbb vita a gazdálkodás környezeti feltételei körül bontakozott ki, ide értve az állatjólétet is. Sikerült például elérnünk, hogy kivételt kapjunk a szigorú vetésváltási kötelezettség alól, de az állatjóléti alapkövetelmények kapcsán is kemény viták alakultak ki. A beruházási támogatásokon belül külön kellett választanunk a környezet és a klíma védelmét szolgáló beavatkozásokat, ezekre extra követelményeket vezettünk be. Egyes támogatástípusoknál (ún. termeléshez kötött támogatások) vitás kérdés volt a környezeti/vízminőségi előírások szigorítása.

A korábban kiadott “Közös Agrár Politika 2023-2027 Nemzeti Stratégiai Tervének kivonata (vitaanyag)” mennyiben egyezik a most elfogadott anyaggal, melyek a leglényegesebb változások a vitaanyaghoz képest?

Magyarország elsők között, 2021. december 30-án nyújtotta be az Európai Bizottsághoz a Közös Agrárpolitika (KAP) Stratégiai tervét. A kérdésben említett vitaanyagot, amely a decemberben benyújtott terv kivonata, a tárca 2022. március 8-án hozta nyilvánosságra. A végleges terv szinte minden fejezetében történtek kisebb-nagyobb változások. Ennek oka, hogy a Bizottság március végére készítette el a több mint 400 kérdést, észrevételt tartalmazó listát. A Bizottság minden egyes kérdésére el kellett készíteni a választ.

A [legtöbb módosításra](#) a zöld célok megvalósulásának érdekében volt szükség, bár Magyarország a zöld támogatásokat tekintve rendkívül ambíciózus tervet nyújtott be. Átdolgoztuk a beruházási típusú beavatkozások körét is, ezek keretében a digitalizációt, valamint a környezeti szempontból előnyösebb beruházásokat, továbbá a generációs megújulás érdekében a fiatal gazdáknak szóló támogatásokat még az eredeti tervekhez képest is kiemeltebben kezeljük. Ennek megfelelően az elfogadott tervben már külön nevesítettük például a mezőgazdasági üzemek zöld beruházásainak vagy ammónia-csökkentést célzó fejlesztéseinek támogatását vagy a fiatal mezőgazdasági termelők beruházásainak támogatását.

A tárgyalások során

sikerült megőrizni a fő célunkat, a fenntarthatóság gazdasági, társadalmi és környezeti szempontjai közötti egyensúlyt.

Másként fogalmazva úgy lépünk előre a Bizottság által szorgalmazott környezeti és klímapolitikai célok területén, hogy a versenyképesség és a vidéki területek fejlesztése esetében is történelmi lehetőséget biztosítunk.

*A versenyképesség és a vidéki területek fejlesztése esetében történelmi lehetőséget biztosít a KAP Stratégiai Terv –
Fotó: Shutterstock*

Az állattenyésztést érintően több vitás pont is is volt, milyen megegyezés született?

A Stratégiai Terv vidékfejlesztési támogatásai kapcsán elmondható, hogy továbbra is megmarad a támogatási lehetőség valamennyi, a 2014-2022-es időszakban megismert állattenyésztési ágazatot támogató intézkedés fenntartására, ezt az Európai Bizottság jóváhagyta. A hagyományos beruházási támogatások mellett lesznek speciális beruházási támogatások is, például járványvédelmi és az ammónia-kibocsátás csökkentést célzó fejlesztések megvalósulása érdekében. Utóbbi célja a mezőgazdasági üzemek ammónia kibocsátásának csökkentését elősegítő, technológiai fejlesztést célzó olyan tevékenységek támogatása, amelyek által a mezőgazdasági ágazat hozzájárul a hazai NH₃-kibocsátás csökkentési célérték teljesítéséhez.

Kiemelt hangsúllyal tervezzük az üzemek ún. „zöld” beruházásainak támogatását is, azzal a céllal, hogy fokozódjon a mezőgazdasági üzemek energetikai szempontú önellátásának mértéke, illetve ezzel párhuzamosan csökkenjen a külső forrásoktól való energiafüggőségük. Ennek érdekében fogjuk támogatni az állattartó telepeken a megújuló energiaforrások hasznosításával működő technológiák kiépítését és a telepi épületek, technológiák energetikai célú korszerűsítéseit is.

A támogatások segítségével környezeti szempontból fenntarthatóbb állattartó tevékenység valósulhat meg, ami természetesen a biztonsági elvárásokkal is összhangban van.

Korábban felmerült, hogy az állattartás esetében a nagyüzemekre meghatározott környezeti kibocsátási szabályok kiterjesztését javasolják a főleg családi gazdaságok keretei között működő gazdaságok esetében. Ebben jelenleg milyen aktualitásokról lehet beszámolni?

A Bizottság egy új jogszabálytervezetben a nagyüzemekre meghatározott [környezeti kibocsátási szabályok](#) kiterjesztését javasolja a közepes gazdaságokra is. Ez az intézkedés a jelenlegihez képest nehezítést jelent a hazai állattartók számára. Ez a javaslat nem a Közös Agrárpolitikára vonatkozó szabályozás keretében, hanem attól függetlenül merült fel és még csak tervezet, nem zárultak le a tárgyalások.

Befolyásolja-e a pályázati felhívások elindulását az EU-s pénzek és a helyreállítási alap körüli vita?

A Közös Agrárpolitika és a kapcsolódó támogatási lehetőségek függetlenek akár a helyreállítási alappal, akár a kohéziós forrásokkal kapcsolatos Brüsszel és magyar kormányzat közötti tárgyalásoktól, azok eredménye [az agrártámogatások kérdését nem befolyásolja](#).

A KAP Stratégiai Terv keretei közötti új agrártámogatási rendszer tehát 2023. január 1-jével elindul.

Sok vita bontakozott ki az állatjóléti támogatások körül – Fotó: Shutterstock

Mikor várható, hogy az első pályázati felhívások megjelennek, és melyek lesznek ezek?

Az új agrártámogatási feltételeket először a 2023. évi április elejétől június elejéig tartó egységes kérelembenyújtásnál kell érvényesíteni a KAP első pillérében lévő terület- és állatlétszám alapú közvetlen támogatások esetében. A vidékfejlesztési támogatásoknál pedig 2023 és 2025 között három olyan év várható, amikor a VP és a KAP Stratégiai Terv párhuzamosan működik egymás mellett.

Az elmúlt két évben mintegy 1.500 milliárd forint forráskerettel hirdettünk meg az új pályázati felhívásokat a Vidékfejlesztési Program keretében. Ezek sikeresnek bizonyultak, hiszen a korábbiakhoz képest gyorsabb bírálattal sikerült elérni, hogy a nagyszámú támogatást igénylő rövid időn belül támogatói okirathoz jusson, fejlesztését megkezdhesse. Érdekes azonban azt is hangsúlyozni, hogy a Vidékfejlesztési Program néhány kiírása még pályázható, sőt adott esetben a korábban már lezárult felhívások újranyithatóak.

A KAP Stratégiai Terv alapján elkészülő első vidékfejlesztés pályázati felhívások valószínűleg a terület- és állatlétszám alapú támogatások lesznek, amelyek jellemzően többéves kötelezettségvállalásúak (antimikrobiális rezisztencia kialakulása elleni támogatás, élőhelyfejlesztési célú nem termelő beruházások, növényi génmegőrzés).

De biztosan lesznek [beruházásokat támogató pályázati felhívásaink](#) is, hiszen az ágazati szereplők fejlesztési igénye jelentős. Ezek időzítése még a későbbiekben alakul ki, hiszen a KAP Stratégiai Terv keretében új vidékfejlesztési pályázati felhívás akkor hirdethető meg, ha a jelenlegi Vidékfejlesztési Programban már meglévő, ugyanerre a célra irányuló intézkedést pénzügyileg lezártak.

A vidékfejlesztési pályázatok elbírálásában, a megvalósítás ellenőrzésében számíthatnak-e a pályázók lényeges változásra 2023-tól?

Az Agrárminisztérium folyamatosan az adminisztratív terhek enyhítésére és a pályázati feltételek egyszerűsítésére törekszik, ilyen jellegű változásokra számíthatnak a jövő kiírásaira pályázni szándékozók. Az új időszak természetesen új feltételeket és új prioritásokat is hoz magával, amelyek szintén változásokat eredményeznek.

Kiemelhető, hogy az agár-beruházási támogatások esetében módosul a kiválasztási kritériumoknak való megfelelés:

a „mezőgazdasági termelő” meghatározás kapcsán a mezőgazdasági árbevétel 50%-os szintjét 40%-ra csökkentettük, így több olyan gazdálkodó is igénybe veheti a beruházási támogatásokat, akik korábban már diverzifikálták a tevékenységüket.

Kiemelt célkitűzésként tekintünk az állami elismeréssel rendelkező termelői együttműködések közös fejlesztéseinek ösztönzésére, számukra a korábbi időszakhoz képest egyszerűbbé tesszük a jogosultsági feltételeknek való megfelelést.

Szélesítjük az átalánytámogatás alkalmazását, egyszerűsítve több felhívásnál a támogatás igénybevételeinek feltételét. Egyik ilyen terület a [generációváltás](#) előmozdítása, így ebben a keretben igényelhetnek támogatást a fiatal mezőgazdasági termelők, a gazdaságátvevők és a vidéki és fiatal erdőgazdálkodó vállalkozók is. A gyümölcsültetvények telepítése során az ültetvénytelepítésre igényelt támogatás részét a pályázók továbbra is egységköltség formájában kapják, ami jelentősen csökkenti a kedvezményezettek adminisztrációs terheiket.

A végrehajtásban tervezett egyszerűsítésként említhető, hogy a kisösszegű támogatásigényű projekteket egyszerűsített kiválasztási eljárással tervezzük elbírálni, amelynek előnye, hogy a pályázóknak kevesebb dokumentumot kell benyújtaniuk, valamint a támogatási kérelmek kiértékelése is gyorsabb, így a támogatáshoz hamarabb hozzáférhetnek a kedvezményezettek.

Fontos hangsúlyozni, hogy új támogatási rendszer végrehajtásához szükséges intézményi, végrehajtási, informatikai felkészülés még javában zajlik, a részleteket a jövőben folyamatosan ismerhetik meg az érdeklődők.

A KAP Stratégiai Terv intézkedései

Közvetlen támogatások – I. pillér	Vidékfejlesztési támogatások – II. pillér
- Alapjövedelem-támogatás (BISS) - Redisztributív kifizetés (CRISS) - Agro-ökológiai program (AÖP) - Fiatal gazdák támogatása - Termeléshez kötött támogatások	- Agrár-környezetgazdálkodási program (AKG) - Ökológiai gazdálkodás (ÖKO) - Natura 2000 kompenzáció - Erdészeti intézkedések - Beruházások - Együttműködés - Kockázatkezelés - Fiatal gazdák támogatása - Tudásbázis és információcsere
Ágazati programok (méhészet, zöldség-gyümölcs, szőlő-bor)	

Közvetlen támogatások – I. pillér

A közvetlen támogatások rendszere alapvetően nem lesz teljesen új, sok, már a gazdák számára ismert elem lesz benne.

Ami nagyobb hangsúlyt kap az eddigiekhez képest:

- generációváltás ösztönzése az agráriumban,
- kis és közepes gazdaságok támogatása,
- környezeti fenntarthatóság szempontjából előnyösebb gazdálkodói gyakorlatok alkalmazásának elősegítése (ehhez szorosan kapcsolódik például a támogatható terület fogalmának kibővítése).

A közvetlen támogatások igénybevételének alapfeltétele lesz 2023-tól az aktív mezőgazdasági termelői státusz (viszont fontos tudni, hogy a korábbi negatív lista megszűnik), illetve alapkövetelmény a Helyes Mezőgazdasági és Környezeti Állapotra (HMKÁ) vonatkozó előírások és a Jogszabályban Foglalt Gazdálkodási Követelmények (JFGK) teljesítése.

Alaptámogatás (BISS)

A korábbi SAPS és a zöldítés helyett 2023-tól alaptámogatás (BISS) lesz, amelynek célja a mezőgazdasági termelők hektáronkénti jövedelemtámogatása, amely nagymértékben csökkenti a termelés kockázatait. Alaptámogatást 2023-tól a termelésre nem használt agro-ökológiai jelentőségű területekre is lehet igényelni annak a mezőgazdasági termelőnek, aki legalább 1 hektár mezőgazdasági terület jogszerű földhasználója.

A támogatás várható összege 147 euró hektáronként, bár azt fontos megjegyezni, hogy minimum és maximum értékek is meg vannak határozva attól függően, hogy mekkora lesz a jogosult terület nagysága.

Redisztributív kifizetés (CRISS)

Az intézkedés célja a kis és közepes gazdaságok megerősítése az mezőgazdasági üzemek első hektárjainak emelt szintű támogatásával. Aki alaptámogatásra jogosult, és az üzemméret nem haladja meg az 1200 hektárt, az redisztributív kifizetésre is jogosult az első 10 hektár esetében átlagosan 80 eurós hektáronkénti összeggel, amely 10 és 150 hektár között pedig 40 euró hektáronként. (Itt is vannak alsó és felső határok, amelyek között annak függvényében alakul majd a támogatási összeg, hogy hány hektár terület jogosult támogatásra.)

Agro-ökológiai program (AÖP)

Egy új, AKG-típusú, önkéntesen választható program, amelyben éves szintű, termeléstől elválasztott kifizetésre számíthatnak a programban részt vevők. A támogatás várható fajlagos értéke 60 és 121 euró között lehet majd.

A támogatás a feltételek és a választott jó gyakorlatok betartása esetén a mezőgazdasági üzem teljes területére jár hektáralapon.

Az egyes jó gyakorlatok különböző pontértéket kapnak.

A mezőgazdasági üzemen belül minden tényleges hasznosítási módra (szántó, gyep, Natura 2000 gyep, ültetvény) vonatkozóan minimum 2 pont értékű előírást kell választani.

A Natura 2000 gyepterületek esetében a Natura 2000 gyepterületek fenntartásának földhasználati szabályairól szóló 269/2007. (X. 18.) Korm. rendelet fogalmaz meg kötelező jellegű előírásokat, amelyekre kompenzációs támogatás igényelhető. Tekintettel arra, hogy az ott megfogalmazott előírások a nem Natura 2000 gyepterületek esetében is kívánatosak lehetnek, azokat elérhetővé kívánják tenni az AÖP választható jó gyakorlatai között is azzal a kitétellel, hogy ezen előírások Natura 2000 területeken nem választhatóak az AÖP keretében. A Natura 2000 gyepterületeket kötelező hasznosítási előírásaik miatt nem számolják be az AÖP teljes gazdasági koncepciójába – hasonlóan az 5, illetve 1 ha-os méretkorlát alatti területekhez –, az érintett területekre kifizetés azonban csak abban az esetben jár, ha ott a derogáció ellenére mégis választanak a számukra elérhető jó gyakorlatok közül.

Fiatal gazdák támogatása

A fiatal gazdák támogatására nagyobb összeg áll majd rendelkezésre, a tervezett fajlagos támogatás 157 euró lesz hektáronként a jelenlegi 67-68 euró helyett, illetve 300 hektárig lehet részt venni a programban. Aki jelenleg már a fiatal gazda programban van, de még nem ért a projekt végére, 2023-tól már az új, kedvezőbb feltételek fognak rá vonatkozni a hátralévő időszakra.

A jogosultsági feltételek az életkorra vonatkozóan nem változnak, de az aktív gazda státusz előírás lesz, illetve újdonság, hogy a képzettségre vonatkozó előírás 2 éves releváns munkatapasztalattal is kiváltható.

Termeléshez kötött támogatások (CIS)

A kifizetés az agrárgazdaságok számára egy kiszámítható, hektár vagy állatlétszám alapján megállapított jövedelem-támogatás, amely csökkenti a piaci kockázatokat.

A kedvezményezett ágazatok köre nem változik a korábbiakhoz képest, de vannak jelentősebb változások a feltételrendszerben:

A feltételrendszer 2023-tól összhangban kell, hogy legyen a víz keretirányelvvel, ami azt jelenti, hogy az öntözési beruházások vízügyi hatósági ellenőrzése szorosan fog kapcsolódni a támogatásokhoz. Az étkezési burgonya termeléshez kötött támogathatósága megszűnik. Az ipari zöldségnövények között csak a zöldborsó és a csemegekukorica marad, a többi kultúra a zöldségnövények közé kerül át. Az ipari zöldségek, szemes fehérjenövények, zöldségek, tejhasznú szarvasmarha forrás növelésére kerül sor az ipari olajnövény, az extenzív gyümölcs és a szálas fehérje terhére. Ahol eddig nem volt előírás, ott most az lesz a minősített szaporítóanyag használata. A hízott bika tartása jogcím esetében előírás lesz a központi lajstromszámmal ellátott tenyészbika használata.

Becsült fajlagos érték:

- Cukorrépa-termesztés: 653 euró/hektár
- Rizstermesztés: 728 euró/hektár
- Zöldségnövény-termesztés: 241 euró/hektár
- Ipari zöldségnövény-termesztés: 326 euró/hektár
- Ipari olajnövény termesztése: 110 euró/hektár
- Extenzív gyümölcstermesztés: 159 euró/hektár
- Intenzív gyümölcstermesztés: 373 euró/hektár
- Anyajuhtartás: 28 euró/egyed
- Anyatehéntartás: 140 euró/egyed
- Hízottbikatartás: 54 euró/egyed
- Tejhasznú tehén tartása: 317 euró/egyed
- Szemes fehérjetakarmány-növény termesztése: 233 euró/hektár
- Szálas fehérjetakarmány-növény termesztése: 64 euró/hektár

Ezek a szabályok fogják meghatározni a gazdálkodók következő éveit – interjú dr. Juhász Anikóval

Ezek a szabályok fogják meghatározni a gazdálkodók következő éveit

Egyensúlyt kell találni a környezeti és versenyképességi szempontok között. Interjú dr. Juhász Anikóval, az Agrárminisztérium agrárgazdaságért felelős helyettes államtitkárával.

[Hosszas vita](#) után lezárult az Európai Bizottsággal való egyeztetés a 2023 és 2027 közötti új agrár- és vidékfejlesztési támogatási rendszerről, a [magyar KAP Stratégiai Tervről](#).

Dr. Juhász Anikót arról kérdeztük, hogy

- a gazdálkodók számára melyek lesznek a leglényegesebb változások az előző időszakhoz képest 2023-tól,
- mi történik most, hogy jóváhagyták a következő éveket alapjaiban meghatározó tervet,
- mit jelent az, hogy nem elég betartani a szabályokat.

*Dr. Juhász Anikó, az Agrárminisztérium
agrárgazdaságért felelős helyettes
államtitkára – fotó: AM*

Milyen zöld elvárások jelentek meg a legerőteljesebben, milyen sikereket értek el a tárgyalások során, van-e olyan, amit nem tudtak végül tető alá hozni?

1. Zöld alapfeltételek

A kétéves átmeneti időszak után 2023. január elsejétől indul az európai unióban, így hazánkban is az új támogatási ciklus, melyhez a hazai Közös Agrárpolitika Stratégiai terv keretei kidolgozásra kerültek, s mely dokumentumot a Bizottság november 7-én elfogadott. A terv keretein belül kellett megtervezni és felépíteni a közvetlen és a vidékfejlesztési támogatások rendszerét és célkitűzéseit úgy, hogy a leírt célok megfeleljenek az EU különféle stratégiáinak, irányelveinek. A mi célunk a tárgyalási folyamat során mindvégig az volt, hogy egyensúlyba kerüljenek a környezeti és versenyképességi szempontok, ugyanis a fenntarthatóság biztosítása nem történhet a vidék megerősítésének vagy akár a hazai élelmezésbiztonságnak a rovására.

A zöld alapfeltételek esetében, tehát a kondicionalitásnál jelentkeztek a legerőteljesebb viták: a HMKÁ 7. és a HMKÁ 8. esetében kellett komoly kompromisszumokat vállalnia a tagállamoknak, tehát ebben nem kizárólag Magyarország volt érintett. A hazai álláspont mindig az volt, hogy az uniós keretekben olyan megoldást találjunk, amely a gazdálkodóink számára is vonzó.

Az eredeti javaslataink szerint egy úgynevezett hibrid, azaz vetésváltást és terménydiverzifikációt tartalmazó előírást szerettünk volna elfogadtatni a HMKÁ7 esetében. Ehhez képest a terménydiverzifikáció nem volt lényeges elem a Bizottság számára, így a vetésváltás szabályait szigorúbbra kellett vennünk az eredeti elképzelésekhez viszonyítva. Ezzel együtt úgy érezzük, hogy a kiharcolt végső kompromisszum a gazdálkodók számára megfelelő rugalmasságot biztosít, hiszen **egy naptári évben elegendő az adott gazdaság szántóföldi területének legalább 1/3-ad részén az előző évhez képest más növénykultúrát termeszteni.**

A minden egyes táblát magában foglaló vetésváltás így legfeljebb 3 év alatt kell, hogy megtörténjen.

Rendkívül fontos eredménye a tárgyalásainknak, hogy a hibridkukorica vetőmag előállítására céljából termesztett kukorica 4 egymást követő évben termeszthető ugyanazon a területen. Fontos tovább, hogy a vetésváltásba a másodvetés is beilleszthető.

2. A víz keretirányelvnek való megfelelés

Az eddigi rendszerhez képest a víz keretirányelvnek való megfelelés miatt két ponton szigorodott a KAP Stratégiai terv. A termeléshez kötött támogatásoknál és az öntözésfejlesztésnél vízügyi hatósági ellenőrzések fognak kötődni a támogatásokhoz. Azaz

a vízügyi hatósági ellenőrzés eredménye gyakorlatilag a támogatás alapfeltétele lesz.

Ez valóban szigorítás az eddigiekhez képest, viszont ez nem csak hátrány, hanem lehetőség is, hiszen védi a legálisan öntöző termelőket, akik megküzdöttek a vízjogi engedélyükért, megfelelő beruházással hatékony öntözőrendszert építettek ki.

Többet adminisztrációt terveink szerint ez nem fog jelenteni a termelőknek, inkább az intézmények közötti kommunikáció lesz erőteljesebb. Ugyanakkor **tény, hogy jobban oda kell figyelni a vízre, erre a közös kincsünkre, aminek a jelentőségét talán ezután az aszályos év után nem is lehet kétségbe vonni.**

Az új szabályozás nehezítés, de egyben védi a legálisan öntöző termelőket – fotó: Shutterstock

3. Állatjóléti intézkedések

A harmadik nagy kompromisszumos terület az állatjóléti intézkedések területe. A jelenlegi rendszerben, a Vidékfejlesztési Programból csak néhány állatfaj esetében lehet állatjóléti támogatást igényelni, a jelentősebb összegek a nemzeti programokból érhetőek el. Az volt az eredeti szándékunk, hogy a nemzeti állatjóléti támogatások zömét megpróbáljuk meghirdetni a KAP Stratégiai Terv keretében, ezzel is „zöldítve” a tervet. Két ágazat vonatkozásában azonban nagyon komoly vitáink voltak.

A tojótyúk esetében a ketreces tartás kivezetéséhez kötötte a Bizottság az állatjóléti támogatásokat. Számos polémia követően ez a támogatás benne maradhatott a KAP Stratégiai Tervben.

A sertés állatjóléti támogatás esetében azonban nem jutottunk dűlőre, ugyanis, a sertések farokkurtításának megszüntetése és a magasabb rosttartalmú takarmány biztosítása rendkívül fontos előírás volt a Bizottság számára. Így **a sertés állatjóléti támogatás kizárólag a nemzeti programokban lesz elérhető a gazdálkodók számára.**

4. Újraelosztó (redisztributív) támogatások

Új támogatási elemként bevezetésre kerül a kis és közepes méretű gazdaságok számára meghirdetett, a fenntarthatóságot elősegítő kiegészítő, más néven újraelosztó vagy redisztributív jövedelemtámogatás. **A redisztributív támogatás (CRISS) az alaptámogatáson (BISS) felül vehető igénybe 1200 hektáros maximális birtokméretig, legfeljebb 150 hektár után.** A beavatkozás célja a közvetlen támogatások igazságosabb elosztása. A támogatás mértéke: 1-10 hektár között 80 euró/hektár (tervezett, átlagos érték), 10-150 hektár között 40 euró/hektár (tervezett, átlagos érték).

Azaz egy 160 hektáros gazdaság a következő kifizetésre jogosult az alaptámogatáson felül:

- 1. sávban: 10x80 euró = 800 euró
- 2. sávban: 140x40 euró = 5 600 euró
- Összesen: 6 400 euró

Az eredetileg beadott tervben, a redisztributív támogatásnál az volt elképzelésünk, hogy 1200 hektáros birtokméretig, az első 300 hektárig kapnak redisztributív támogatást a termelők. 0-10 hektár között 80 eurót, 10-300 hektár között pedig 40 eurót.

A 80 és 40 eurót sikerült megőrizni, viszont a 300 hektáros támogathatósági küszöbig nem tudtunk elmenni, a 150 hektáros méret volt, ami a Bizottság számára elfogadható lett. Egyébként mindössze két tagállam van az Unióban, ahol ilyen magas hektárszámig van mód az újraelosztó támogatás nyújtására, tehát végeredményben a körülményekhez képest ezt az eredményt is sikerként könyvelhetjük el, még akkor is, ha ennél jóval többet tartottunk volna ideálisnak.

Ez a támogatási forma egy igen fontos eszköz a kis és közepes gazdaságok támogatásához, a 300 hektáros küszöb pedig azért lett volna ideális, mert az már egy versenyképességet garantáló méret is egyben, de kellően kicsi ahhoz, hogy számos gazdálkodót meg tudjon tartani az ágazatban.

*Az újraelosztó támogatások célja a közvetlen támogatások igazságosabb elosztása –
fotó: Ocsovai Dorián*

Most, hogy elfogadták a tervet, mi következik, mikor számíthatnak új, II. pilléres pályázati felhívásokra a gazdálkodók?

Az **I. pilléres támogatások** kapcsán most számos feladat áll előttünk tavaszig, az egységes kérelem benyújtásáig: 11 jogcímrendeletet kell létrehozni, nagy horderejű informatikai fejlesztéseket kell elindítani, eljárásrendek megalkotása szükséges, és természetesen a szervezeti együttműködések kialakítására is sor kell keríteni. Az egységes kérelemhez kötődik néhány, **II. pilléres támogatás** is, például az állatlétszám alapú felhívások. Ezek fognak először megjelenni, sőt egy részük már a Vidékfejlesztési Program keretében is elérhető lesz.

Minden más, ami nem egységes kérelem alapú, csak ezt követően kerül sorra. Ez most tetemes feladat, melyet a lehető legeredményesebben kell elvégezni, mert ez alapozza meg a következő éveket.

Viszont a Vidékfejlesztési Program (VP), azaz a 2014-2020-as időszak támogatásai, amelyek akár 3 évvel tovább is pályáztathatóak, illetve a KAP Stratégiai Terv 2023-2027-es támogatásai keretében **egyidejűleg is van lehetőség különböző pályázatok kiírására**. Ezek alapvetően egyszerűen pályázható, egységköltség alapú vagy gépbeszerzéseket támogató felhívások lehetnek, amíg el nem indulnak az új támogatási rendszer szabályai szerint kiírt pályázati felhívások.

Az új támogatási rendszerben már elektronikusan kell vezetni a gazdálkodási naplót. Kire fog ez vonatkozni és miért vált szükségessé ennek bevezetése?

Jelentős változás Európa-szerte, így hazánkban is, hogy a Közös Agrárpolitika intézkedéseinek végrehajtása során az új időszakban már át kell térni az előírásalapú megfelelés helyett az eredményalapú megfelelésre. Ez azt jelenti, hogy korábban, ha a betartottuk a jogszabályokat, akkor Magyarország hozzájutott az uniós forrásokhoz. A 2023 és 2027 közötti időszakban az intézkedések eredményét is minden évben számszerűen be kell tudni mutatni a Bizottságnak. Eredménytípusú értékelés az eddigiekben összesen 2 alkalommal volt a 7 éves támogatási időszak alatt: az időszak közepén és a végén. **Mostantól azonban az eredményalapú értékelésre évente sor kerül, és az egyes beavatkozásoknál a célok elérését vizsgálják. Ha ezektől a céloktól egy bizonyos százaléknál nagyobb eltérés mutatkozik, akkor viszonylag hamar lehet pénzügyi következménye a tagállam számára.**

Az elektronikus gazdálkodási napló egy olyan eszköz, amely megfelelő felkészülési idő után hatékonyan segíti a tagállami adatszolgáltatást, miközben egységesíti több jelenlegi termelői adatszolgáltatási kötelezettséget is.

Mekkora adminisztrációs terhet jelent majd ön szerint az elektronikus gazdálkodási napló a termelőknek?

Fontos tisztázni, hogy a gazdálkodási naplót most is kötelező vezetni és most is naprakésznek kell lennie, ugyanakkor csak évente egy alkalommal kell beküldeni a hatósághoz a termelőnek. Ehhez képest valóban nagy változást hoz az új rendszer, de a papír alapú változathoz képest egyszerűbb lesz a folyamat elektronikus vezetése, naprakészen tartása.

Mit jelent az, hogy naprakész a gazdálkodási napló?

Egyelőre folyik az egyeztetés azzal kapcsolatban, hogy hány nap álljon rendelkezésre az egyes bejegyzések megtételére. Mi mindenképpen arra törekszünk, hogy optimális és a gazdálkodók számára betartható határidőt szabjunk meg. Egyeztetünk a Nemzeti Agrárgazdasági Kamarával is annak érdekében, hogy a falugazdász hálózat segítségét is igénybe lehessen majd venni.

Az első év a számos újdonság miatt biztosan nehezebb lesz, ám rugalmasabb is. Már dolgozunk a Magyar Államkincstárral és a háttérintézményekkel, hogy meg tudjunk felelni a Bizottság elvárásainak, de közben ne terheljük a gazdálkodókat feleslegesen.

Minden támogatási forma esetén kötelező lesz az elektronikus gazdálkodási napló vezetése?

Alapvetően az [agrár-ökológiai programban](#) (AÖP) résztvevők számára lesz kötelező, de azt fontos látni, hogy az AÖP-öt úgy terveztük meg, hogy lehetőleg mindenki meg tudjon felelni a feltételeinek.

Mindezzel együtt azt gondolom, a célunk változatlan, egyben közös is. Az szeretnénk, hogy mindenki találja meg a vállalkozása számára legkedvezőbb támogatási formákat, melyek egyszerre teszik lehetővé a versenyképességük növelését, a megváltozott gazdasági, társadalmi és környezeti körülményekhez való alkalmazkodást és a fiatal generációk bevonását ebbe a felelős-teljes munkába, amit az agrárium minden ágazata megkövetel.

Vidékfejlesztési támogatások – II. pillér

Az első beruházási pályázatok 2023 második felében jelenhetnek majd meg, mert az elsődleges feladat most az, hogy az egységes kérelem beadásáig, a terület- és állatalapú támogatásokhoz elkészüljenek a szükséges rendeletek kidolgozásával.

AKG és ÖKO programok

Az AKG és ÖKO programok a 2022-ben elindult feltételek szerint folytatódnak 2025-ig. Változás az támogatás feltételeiben csak 2025 után várható.

Beruházási pályázatok

A beruházási programok kapcsán a legfontosabb információk:

- 40 százalékra csökken a pályázók köre esetében az elvart mezőgazdasági árbevétel aránya.
- 6000 STÉ-ről 10 000 STÉ-re növekszik az elvart üzemméret-minimum a beruházási pályázatokban való részvételhez, az STÉ-kalkulátor aktualizálásra kerül.
- Új beavatkozás a mezőgazdasági üzemek fejlesztése az ammónia-kibocsátás csökkentése érdekében. Korábban ennek a beavatkozásnak a céljaihoz hasonló célokat szolgált a trágya-tárolók létesítésére kiírt felhívás, de ez az új konstrukció annál bővebb lehetőségekkel jelenik majd meg.
- 50 százalékos lesz alapvetően a támogatás mértéke, a fiatal gazdák viszont az eddigi 10 százalékos többlettámogatás helyett 15 százalékot kaphatnak majd.
- Az új támogatási rendszerben minden, ami élelmiszeripari fejlesztéshez tartozik, támogatható lesz a KAP stratégiai terven belül, ezúttal a post harvest termékfeldolgozás sem szorul ki a pályázatokból. Az élelmiszeripari beruházási programok az KAP-ban már “Mezőgazdasági termékek értéknövelése” címen lesz megtalálható.
- Az öntözéssel kapcsolatban az eddigiekhez hasonló feltételek mentén kerülnek majd kiírásra a felhívások, a víz keretirányelvnek való megfelelés azonban nagyon hangsúlyt kap, a támogatáshoz szorosan fog kapcsolódni a vízügyi hatóság általi ellenőrzés eredménye.
- Vállalkozásfejlesztésre lesz lehetőség mezőgazdasági kisüzemek fenntarthatósági fejlesztése beavatkozásban maximum 60 ezer eurós támogatással. Környezeti hatékonyság fejlesztése elszámolható lesz, tehát például napelemes beruházásra is lesz ebben lehetőség.
- A díszkertészeti ágazat kisvállalkozásainak számára lesz pályázati lehetőség maximum 100 ezer eurós támogatással.

A beruházási vidékfejlesztési támogatások kapcsán megnevezett beavatkozások (a beavatkozásokból készülnek el majd a pályázati felhívások, de egy beavatkozás nem feleltethető meg egyértelműen egy pályázati felhívásnak):

- **Mezőgazdasági üzemek fejlesztése** – klasszikus beruházási elemek támogatása.
- **Mezőgazdasági üzemek digitális átállásának támogatása** – helyspecifikus gazdálkodási formák, precíziós technológiák, digitalizációs megoldások támogatása.
- **Mezőgazdasági üzemek zöld beruházásainak támogatása** – cél az energia-önellátás növelése és az energiatartósság csökkentése.
- **Mezőgazdasági üzemek fejlesztése az ammónia-kibocsátás csökkentése érdekében** – korszerű trágya-kijuttatási technológiák, trágyakezelési technológiák korszerűsítése, trágyatárolók építése
- **Állattartó telepek járványvédelmi beruházásainak támogatása** – állatjóléti, állategészségügyi beruházások támogatása (az egyik célterület kiemelten támogatja a sertések farokkurtításának visszaszorítását célzó fejlesztéseket)
- **Öntözésfejlesztés és a vízfelhasználás hatékonyságának javítása** – csak olyan öntözési beruházás támogatható, amely a jónál nem rosszabb minőségű vizeket érint. Folytatódik az öntözési közösségek támogatása is.
- **Mezőgazdasági termékek értéknövelése** – komplex élelmiszeripari fejlesztések támogatása, kibővült támogathatósági feltételekkel (pl. post harvest is támogatható).
- **Mezőgazdasági termékek értéknöveléséhez kapcsolódó zöld beruházások támogatása** – energiahatékonyságot célzó beruházások
- **Mezőgazdasági kisüzemek fenntartható fejlesztése** – cél a piaci pozíció megerősítése, fejlesztése, kézműves termékek előállítása, korszerűsítés, digitalizáció előtérbe helyezése.
- **Díszkertészeti ágazat kisvállalkozásainak támogatása**

Generációs megújulás támogatása

Az agrárgazdaságok működőképességének megőrzése, a gazdaságátadás támogatása érdekében több beavatkozás is nevesítve van a KAP Stratégiai Tervben.

A Generációs megújulás gazdaságátvevő támogatásával beavatkozás keretében elnyerhető összeg a legalább 10 ezer STÉ üzemmérettel rendelkező gazdaság átadása kapcsán felmerülő költségek finanszírozására, életjáradék szerű kifizetésekre használható fel.

Állatjóléti támogatások

Támogatható állatfajok: kiskérődző, méh, baromfi, szarvasmarha, ezen belül külön kiemelten a tejhasznú ágazat.

A sertésállatjóléti támogatás nem a többi állatfajhoz hasonló feltételekkel szerepel a KAP stratégia tervben, mert irreális elvárások teljesítéséhez kötötte volna a Bizottság (pl. 16 százalékos rosttartalmú takarmány) a sertésállatjóléti támogatást, de a nemzeti támogatások között folytatódni fog a program. A KAP Stratégiai Tervben lesz lehetőség a sertéságazat támogatására pl. az AMR (antimikrobiális rezisztencia elleni védelem) beavatkozás keretében és a beruházási támogatások között.

Antimikrobiális rezisztencia elleni küzdelem kompenzációs kifizetése (AMR): új támogatási forma a költségek ellentételezésére.

További lényeges tartalmi elemek a 2. pilléres támogatások kapcsán:

- Az állatjóléti támogatásoknál új elemként jelenik meg az antimikrobiális rezisztencia elleni küzdelem kompenzációs kifizetés (AMR).
- A sertésállatjóléti támogatás nem az eredetileg tervezettek szerint szerepel a KAP stratégia tervben, mert irreális elvárások teljesítéséhez kötötte volna a Bizottság (pl. 16 százalékos rosttartalmú takarmány), de a nemzeti támogatások között folytatódni fog a program. Emellett az állattartás járványvédelmi beruházásai közé bekerült egy olyan célterület, amely a sertéságazatban a farokkurtítás gyakorlatának visszaszorítását támogatja.
- A termelői csoportok támogatása kibővül, új típusú lehetőségek is megjelennek. Eddig minimálisan 5 szereplőnek kellett részt vennie egy termelői együttműködésben, az új felhívásokban azonban már csak 2 együttműködő partner szerepel kötelezettségként. Meglévő termelői csoportok új tevékenységeinek támogatására is lesz lehetőség az értékesített éves termelési érték maximum 6 százalékának erejéig, de legfeljebb évente 100 ezer euró szerzettenként.
- Új támogatás lesz a minőségrendszerekben való részvétel kapcsán, de az eredeti konstrukciók is megmaradnak.
- Az egyik legnagyobb újdonság a vidékfejlesztési pillérben, hogy támogatási konstrukciók lesznek az agrárium generációs megújulásának támogatása érdekében.
- Átfogó célkitűzésként jelenik meg a tudásátadás, a digitalizáció támogatása.
- Agro-ökológiai nem termelő beruházások és fenntartásuk: eddig csak a telepítésre (pl. sövény vagy gyep) volt támogatás, innentől viszont a fenntartásra is.

Agrártudás- és Innovációs Rendszer (AKIS)

Az AKIS a KAP Stratégiai Terv része, egy horizontális beavatkozás, amely célja a tanácsadás, képzés, innovációs projektek támogatása, a mezőgazdasági termelők összekötése a szakmai információbázissal és a kutatással.

Elstartol a terület-megfigyelési rendszer – Interjú Detre Miklóssal

Detre Miklóst, a Magyar Államkincstár elnökhelyettesét kérdeztük az agrármonitoring rendszer működéséről, és a 2023-tól várható változásokról a támogatási rendszerben.

Hogyan halad a terület-megfigyelési rendszer fejlesztése, mikortól várható a bevezetése?

A területi monitoring rendszer (TMR) bevezetésére 2023-tól kezdődően kötelezik a vonatkozó közösségi szabályok a tagállamokat. Ennek eleget téve a Közös Agrárpolitika (KAP) végrehajtásáért felelős hatóságoknak – Magyarország esetén a Magyar Államkincstárnak – be kell gyűjtenie, fel kell dolgoznia és ki kell értékelnie az Európai Űrügynökség Sentinel elnevezésű [műhold](#) családjának releváns adatait, annak érdekében, hogy megállapíthassa: a gazdálkodók betartották-e a KAP területalapú támogatások jogosultsági feltételeit.

A Sentinel műholdak legalább minden ötnapos periódusban lefényképezik az egész ország területét, az így keletkezett nagy felbontású, multi-spektrális képek ingyenesen hozzáférhetők az összes felhasználó számára. A műholdak által tömegesen gyűjtött adatok automatikus, algoritmusok által végzett kiértékelésével következtetni tudunk különböző támogatási feltételek betartására.

Vizsgálni tudjuk például, hogy a mezőgazdasági területen valóban azt a növényt termeszti a gazdálkodó, amit a kérelmében feltüntetett. Azt is monitorozzuk, hogy a mezőgazdasági területen megjelentek-e nem támogatható területi elemek (például épített infrastruktúra, bányató, napelem-park stb). Elemezzük, hogy a mezőgazdasági parcellák határvonalát jól adta-e meg a termelő, egy parcella területét valóban csak egy fajta, homogén növényi felszínborítás takarja. Ezen felül következtetni tudunk egyes mezőgazdasági műveletek (pl. kaszálás, betakarítás) elvégzésének időpontjára is, ha ez releváns támogatási szempontból.

A TMR fejlesztése ütemesen zajlik, a 2023-as évre – az uniós kívánalmakkal összhangban – működőképes lesz a rendszer.

A TMR megállapításait 2023-tól hivatalos levélben közöljük majd a kérelmezőkkel, akik reagálhatnak ezen megállapításokra, illetve pontosíthatják kérelmüket. Fontos, hogy a TMR célja nem a termelők szankcionálása, hanem az, hogy a területalapú támogatásokra érkező kérelmek minél pontosabbak legyenek. Ennek megfelelően a TMR által feltárt eltérésekre, hiányosságokra teljesen szankciómentesen válaszolhatnak a kérelmezők a legtöbb támogatási intézkedés vonatkozásában.

Terveznek-e kiegészítő szolgáltatásokat, ami a gazdáknak nyújthat tanácsadást a gazdálkodáshoz?

Kezdetben arra koncentrálunk, hogy az unió által előírt kötelezettségeknek meg tudjon felelni a támogatási rendszer magyarországi üzemeltetése a TMR bevezetésével. Hosszabb távon elképzelhető, hogy a TMR elemzés alapjául szolgáló képi állományt, illetve az abból származtatott további adatokat (pl. kompozit indexek értékét) elérhetővé tegyük a gazdálkodók számára, személyre szabottan, a kérelmükben megadott mezőgazdasági parcellák geometriájának megfelelően. Ezáltal olyan szolgáltatást tudnánk nyújtani a mezőgazdasági termelőknek, amely később képezhetné pl. precíziós mezőgazdasági gyakorlatok alapját.

A műhold felvételeket a gazdák hol érhetik el?

A műholdfelvételeket a területalapú támogatási igények benyújtására szolgáló Egységes Kérelm elektronikus felületén tervezzük megjeleníteni, amelynek indulása óta van térképi megjelenítő felülete is. Ennek képi alapját a repülőgépről fényképezett ortofotók adják és jövőre ez ki fog egészülni a Sentinel műholdfelvételekkel. Az ortofotók használatához, értelmezéséhez a kérelmezők már hozzászoktak; most arra bátorítjuk őket, hogy az ortofotók megtekintése mellett, a kérelmezés során jelenítsék meg a Sentinel műholdképeket tartalmazó térképi réteget is. Bár a műholdfelvételeknek a térbeli felbontása egyelőre elmarad az ortofotó részletességétől, de a műholdképek sokkal frissebbek, aktuálisabbak (az ortofotók 2-3 évesek is lehetnek).

Milyen változások bevezetése várható a támogatások ellenőrzésében az új támogatási periódus megkezdődésével kapcsolatban? Legyen szó az előírások betartásáról, az adminisztrációs kötelezettségek erősödéséről vagy enyhüléséről, esetleg az adminisztráció módjának változásáról.

Az egyik legfontosabb változás ezen a területen az előzőekben taglalt TMR bevezetése. Ezen kívül szót kell még ejteni a geo-referált fényképek beküldésének eszközéről, amire a jövőben egyre nagyobb hangsúly helyeződik majd a KAP támogatások ellenőrzésekor. A gyakorlatban ez azt jelenti, hogy a Kincstár mobilGAZDA elnevezésű, okostelefonon és táblagépen működő alkalmazása lehetővé teszi a termelők számára, hogy hitelesített és geo-referált fényképeket küldhessenek a Kincstár számára a támogatások alapját képező földterületeikről, állataikról, gépeikről vagy mezőgazdasági épületeikről.

Ennek segítségével elkerülhető, hogy a hatóságoknak helyszíni ellenőrzés keretében kelljen ellenőrizniük a támogatási feltételek teljesülését. Ehelyett a jövőben a Kincstár kérésére a gazdálkodó a [mobilGAZDA](#) segítségével saját maga készít képet a megvalósult projektről; az alkalmazás rögzíti a fényképkészítés helyét és irányát, majd továbbítja az adatokat a Kincstár szerverének.

A fénykép készítésének helyszínére vonatkozó adatok alapján a Kincstárban meg tudunk győződni arról, hogy a kép valóban a termelő telephelyén vagy földterületén készült. A kép alapján pedig arról bizonyosodhatunk meg, eleget tettek-e a támogatás jogosultsági feltételeinek. Így a hangsúly a hosszadalmas és költséges helyszíni ellenőrzésekről eltolódhat a fénykép-kiértékelés irányába.

Fontos hangsúlyozni, hogy a Kincstár kérésére történő fényképkészítés egyelőre a gazdálkodók számára nem kötelező; ha nem készítik el a képet, akkor sem kell negatív jogkövetkezménnyel számolniuk. 2025-től kezdődően viszont – a Európai Bizottság vonatkozó jogszabálya alapján – a fotókészítés kötelező lesz, ha a gazdálkodó ennek nem tesz eleget, akkor támogatási igényét jogosulatlanként kell kezelni.

Szintén fontos megemlíteni a Gazdálkodási Napló vezetésével kapcsolatos változásokat. A naplót eddig a termelőknek jellemzően papír alapon kellett vezetniük, legfeljebb a napló adattartalmának egy részét kellett utólag, elektronikusan feltölteniük a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (NÉBIH) honlapjára.

2023. január 1-től a naplót teljes egészében, naprakészen, elektronikusan kell vezetni a NÉBIH által elkészített e-GN alkalmazáson keresztül, ezzel megszűnik a papír alapú naplóvezetés lehetősége.

Az agrár-ökológiai program (AÖP) egy új, 2023-tól induló támogatási forma – Fotó: Pixabay

Az agrár-ökológiai program bevezetése és annak ellenőrzése kapcsán mire számíthatnak a termelők? Miben tér el majd az ellenőrzés pl. a területalapú támogatáshoz vagy az AKG támogatáshoz képest?

Az agrár-ökológiai program (**AÖP**) egy új, 2023-tól induló támogatási forma, amelynek értelmében a mezőgazdasági termelők egyes, ökológiai szempontból lényeges kötelezettségek megvalósítását vállalhatják földterületeiken, amelynek fejében hektáronként egységes mértékű támogatási összegre tehetnek szert. Szántók esetében vállalható például egyes növényvédő szerek használatának mellőzése, a növénytermesztés diverzifikációja, vagy a forgatás nélküli talajművelés. Gyepek esetén például egyes környezetkímélő kaszalási és legeltetési technikák használatára lehet vállalat tenni. Ültetvényekben – többek között – talajtakarás biztosításával, egyes mikrobiológiai készítmények használatával, vagy mikro-öntözési technológiák alkalmazásával lehet teljesíteni a támogatás feltételeit. Az AÖP támogatási feltételei – környezeti ambíciójukban, a gazdálkodótól megkövetelt gyakorlatok tekintetében – túlmutatnak az alapszintű területalapú támogatás feltételein. Ugyanakkor az AÖP feltételei eltérnek az agrár-környezetgazdálkodási (AKG) program kötelezettségeitől, illetve abban is, hogy előbbiben a gazdálkodók egy évre vállalják különböző kötelezettségek betartását, míg az AKG-ban hosszabb távra.

Az AÖP ellenőrzésében a Kincstár támaszkodni tervez a fent bemutatott új technológiák eredményére, azaz a TMR megállapításaira, a gazdálkodók által beküldött fényképekre és az e-GN adataira is. Ezen felül természetesen hagyományos módon: adminisztratív és helyszíni ellenőrzési tevékenység formájában is vizsgálni fogjuk a feltételek teljesülését.

A tájékoztatás nem teljes körű, további információk folyamatosan elérhetőek az [Agroinform.hu/Pályázatok](https://agroinform.hu/Palyazatok) rovatban és az [Új KAP](#) menüpontban.

Az Agroinform szerkesztőségének elérhetősége:
szerkesztoseg@agroinform.hu

